

NYE FOSFORREGLER

**Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer i landdistrikterne**

Miljø- og Fødevareministeriet
Landbrugsstyrelsen

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne

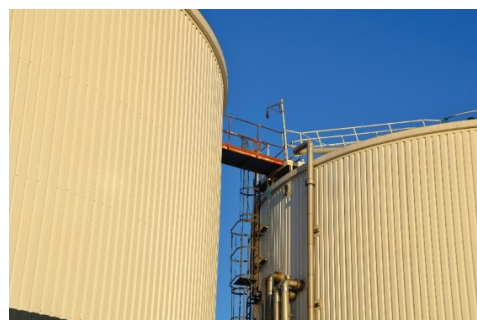
LDP 2020

Se 'EU-kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne'

Vær særlig opmærksom på nye fosforregler, hvis du leverer gylle til biogasanlæg.

Fra 1. august i år indføres en ny fosforregulering, som ændrer måden, man beregner det krævede udspretningsareal for husdyrgødning. Fremover bliver den maksimale mængde husdyrgødning pr. ha reguleret af enten et kvælstofloft eller et fosforloft, og mængden reguleres af det loft, som rammes først. Det er vigtigt at være opmærksom på alle fordele og ulemper, når man skal forhandle kontrakt med et biogasanlæg.

Bytter man sin kvæggylle til afgasset gylle fra et biogasanlæg, vil kravet til harmoniareal sandsynligvis stige.

Foto: SEGES

HARMONIKRAV

Bytter man sin kvæggylle til afgasset gylle fra et biogasanlæg, vil kravet til harmoniareal sandsynligvis stige, fordi fosfor i biogasgylle normalt er væsentlig højere end i kvæggylle (lavere NP-forhold). Fosforloftet rammes hurtigt, og mængden af kvælstof man kan sprede reduceres derfor. I tabel 1 er gennemregnet et eksempel for en landmand med 300 malkekøer med opdræt. Der anvendes 10 kg fosfor pr. ha i startgødning til

majs. Resultatet viser, at på både "almindelige" kvægbrug, men især på undtagelsesbrug, kan ombytning af kvæggylle til afgasset gylle betyde en betydelig stigning i harmonikravet på 15-20 pct. Når man bytter til afgasset gylle, kan man altså fremover ikke få den samme mængde retur, som man hidtil har kunnet.

Fosforloftet ligger fast på 35 kg fosfor pr. ha for undtagelsesbrug, men for normale brug beregnes loftet ud fra oprindelsen af den husdyrgødning og andet materiale, der indgår i den afgassede gylle. Så hvis biogasanlægget er domineret af kvæggylle og affald, bliver fosforloftet lavt, mens fosforloftet bliver højt, hvis anlægget er domineret af svinegylle.

SUPPLERING MED KVÆLSTOF OG KALIUM

Når harmonikravet stiger, skyldes det, at der kan udbringes en mindre mængde gødning pr. ha, og det betyder naturligvis, at der tilføres færre næringsstoffer pr. ha. Kvælstofudnyttelsen i afgasset gylle fra biogasanlæg, hvor der bruges meget dybstrøelse, energiafgrøder eller halm, er nogenlunde på niveau med kvælstofudnyttelsen i kvæggylle. Der skal derfor suppleres med en større mængde af især kvælstof og kalium i handelsgødning. Beregninger viser, at der i nogle tilfælde skal tilføres 30-50 kg mere kvælstof og 40-60 kg kalium i handelsgødning. Den manglende gødning har en værdi på 4-600 kr. pr. ha.

STIL KRAV TIL BIOGASANLÆGGET

Fremover bliver det vigtigere at overveje fordele og ulemper ved at levere gylle til et biogasanlæg og få afgasset gylle retur. De ovennævnte ulemper skal vejes op mod fordele og andre ulemper, der er ved at være tilknyttet et biogasanlæg (se tabel 2). En del af ulemperne kan løses ved at stille krav om at modtage afgasset gylle med et lavere fosforindhold end normalt. Det kan fx. gøres ved mekanisk gylleseparering eller ved naturlig sedimentation i lagertanke på biogasanlægget, hvis ikke man kan lave en ren kvæglinje.

Tabel 1. Beregning af harmonikrav (hektar) for 300 malkekøer med opdræt med og uden afgasset gylle efter de eksisterede regler med dyreenheder og med de nye regler med kvælstof- og fosforloft.

	NP-forhold	2016/17 (ha)	2017/18 (ha)
"Normale" kvægbrug			
Kvæggylle	6,6	326	314
Afgasset gylle	5,4	326	336
Forskel i forhold til kvæggylle	-	0	22
Undtagelsesbrug			
Kvæggylle	6,6	241	275
Afgasset gylle	5,4	241	326
Forskel i forhold til kvæggylle	-	0	51

Tabel 2. Vigtigste fordele og ulemper ved at bytte kvæggylle til afgasset gylle.

Fordele	Ulemper
Reducerede lugtgener	Større harmonikrav
Hygiejnisering af gyllen	Mindre mængde udnyttet kvælstof pr. ha
Forbedret kvælstofudnyttelse på nogle anlæg	Mindre mængde kalium pr. ha
Nem afsætning og god udnyttelse af kalvemøg	Dårligere flydelag på gylletankene
Evt. reducerede transportomkostninger	Afgasset gylle er dyr at forsure